

Իլանդիան սրբաբեր իւր
 տէֆա իշխն 2 շրշ. լեբնն
 ճի տէֆա իշխն 1 շրշ. վե-
 ղիւտանէ նշք օրուանադ-
 իւրա բազմաթիւ օրուա-
 ճագ տոր ։

Մէլիթուս վէ սայրէն
 Յիւնիսնիւր եռօրուան
 տա Եւսուփեան խանը-
 նըն լեբնճի գաթընտա
 Եկւմէբ 3 Ողակն խօճա-
 սարեան խալին կէօնտէ-
 րիլիճէք տոր ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵԶՐԱՅԻՆ ԵՒ ԵՌԵՒՏԱԿԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՅԱՐԻ

ԱՆԼԱ ՄԱՆԶԱՐԲԵՄ ԿՕ

ՀԱՐԱԹ 3 ԱՊՐԻԼ 1871

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 15 ԱՊՐԻԼ

415

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԳՈԼԻՍ Յ ԱՊՐԻԼ

ԳԱՂԱԳԱԿԱՆ

ԼՕՆՏՕՆԻ ԴԵՍՊԱՆՍԺՈՂՈՎԻՆ
ԱՐՁԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԻՔԸ

Ն Ի Ս Տ Փ Ե Տ Բ Վ Ա Ր 24 Ի

(St. Oregan 413)

Մեծին-Յիրտանիոյ լիազոր դեսպանը կ'ուզէ հաստատուիլ որ առաջին նստին յաջող ելքէն յետոյ՝ մոտերմաս վրան հաղորդակցութիւն ունեցած է լիազոր Գեւապանաց հետ, և տեսած է որ անոնք աժենքնալ հաշտասէր, արդարասէր և անկողնակալ ոգւով վստախ էն, և ստուգիւ զժուարին յետդիմը և զմիակարին այնպիսի կերպով մը լուծել որ Գեւապանածոցովոյ վէ՛կ ներկայացեալ բոլոր Տէրութիւնները զոճացնել, և բարեկամական յառաբերութիւնները հաստատ պահելու յարմար ըլլայ մանաւանդ Ռուսիոյ և Եւրոպայի կողմէն չորանար որ այսպիսի լուծում ինդրելով՝ մեծապէս փախաբաժ է Բարձրագոյն Գրան սկսածը շարունակել, ել՛ծէ այսօր Տաճկաստանի լիազոր Գեւապոնին համակարժիքէ, միայն այս պատճառաւ է, որ յիշեալ շարագրութիւնն՝ Օսմանեան կայսրութեան և անոր ամբողջութիւնն ու անկախութիւնը պահպանել խոստացող բոլոր Տէրութեանց շահոցն համաձայն կերելի է իրեն կը թուի թէ ամենէն աւելի այսպիսի լուծման մը վերայ կարելի է համաձայնիլ, և Կը զիտէ որ Տաճկաստանի լիազոր Գեւապանն երկու փաստ յառաջ բերած է Բ. Եօղուածին շարագրութեան վրայ. նախ թէ՛ վեհախորտ Սուլթանին վեհապետական իրաւանց կը դալի, և երկրորդ՝ կընայ Ռուսիոյ համար իբրեւ թըշնամանիկ նկատուիլ, Առաջին փաստին դաւով, յայտնի է որ յիշեալ շարագրութիւնն ներդնցնելուն անցողագործին մասին Սուլթանին ունեցած վեհապետական իրաւանց կարծումը դրեթէ գլխովին կը վերցնէ, իսկ միւս առաջնութիւնը բոլորովին անտեղի ըլլալուն վրայ կ'ուրախանայ կոմս Երանսիլ. այդ առարկութիւնն ինքնիրեն կ'ոչնչանայ քանի որ Ռուսիոյ Գեւապանն հաշտասէր մնօք միւս լիազոր Գեւապանաց հետ կ'ընդունի յիշեալ յօդուածը, Այն ժամանակ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ լիազոր Գեւապանին առաջարկութեան վրայ խօսելով՝ ի որոտ կրանսիլ կըսէ թէ շարագրութեան պարզ խդիւր մ'է այդ, որուն վրայ անկարելի է չհամաձայնիլ, Համադեալ է, որ ոչ Ռուսիոյ Գեւապանն և ոչ միւս լիազոր Գեւապաններէն մէկը չպիտի ուսմանայ որ անցեալ որ նոյն յօդուածող վրայ որ Թաքառուութիւն եղած ժամանակ իրենց ունեցած գաղափարն այս էր թէ՛ և

զերաբնակ, բառը պիտի տրուի ֆա-
րիզի Դաշնագրոյն մէջ նոյն բառով ո-
րոշեալ տէրութեաննց միայն :

Այս կէտին վրայ խորհրդակցելէն
յետոյ գործածելէ են անշուշտ լիա-
զօր Դեպպանք այդ «եղբարանակ չե-
ղող» բառերը Ձէ յունկարի վիճարա-
նութեան մէջ, նոյն իմաստով, որով
կըտրուրան վիշ զանոնք գործածած է:
Մենքին-Բրիտանիոյ լիազօր Դեպ-
պանք այն չորս յօդանոցներէն առաջ-
գրուելու տրամանեալ այսպիսի յօդ-
ուած մը կ'առաջարկէ:

• Սե Ծովն առաջուան սկէս բաց
կը մնայ բոլոր աղբաց վաճառականու-
թեան նաւերուն •

Այս առաջարկութիւնն ընդուն-
ւելով, Երազդոյն Բ. յօդուածին շա-
րագրութեան վրայ կը դառնայ խօ-
սելու, և կ'ըսէ թէ Սուլթանին կա-
ռավարութեան հօսակ յետոյ ընդու-
նելիք կարծիքն առանց ինք թելադ-
րանի լիազօր գեապանին աղաչել էր
բարեհաճի իւր Արքունեաց ճանչը-
նել այդ յօդուածին հախճական շա-
րագրութեան մասին միւս Տէրու
թեանց լիազօր Դեսպանաց յայտնած
նպատակոյ կարծիքները և կըլլաւ-
լու թէ՛ քաղցր է իրեն յուսոյ որ վե-
հափառ Սուլթանը այլեւ հաճի այն-
պիսի կարդալարութեան մը, որ Նե-
ղաշնեանն անցըին վրայ Նորին վե-
հախառութեան ունեցած վեհապե-
տական իրաւանց կարճումն գրելթէ
բայրօրին կը վերջընէ :

Տաճկաստանի լիազոր Դեսպանը ուրախութիւն կը յայտնէ որ, Վեհ. Սուլթանին առ. Առաւելոյ Վեհ. Կայսրն ունեցած բարեկամական տրամադրութիւնները Գ. Թը Գրուանով կը պատուէ ։ Խիստ չնորոգակուէ Մեծն-Բըրիտանիոյ լիազոր դեսպանին ըսած խօսքին վրայ թէ՛ նոյն իսկ Տաճկաստանի չափուն համար չորս յօդուա. ծոց Երազդոյն իւր հաճութիւնը տուած էր ։ Բայց կը կարծէ թէ Մեծն-Բըրիտանիոյ՝ Տաճկաստանի համար ունեցած սիրալիր բարեխնամութիւն թէպէտ և խիստ անկեղծ ըլլայ, այլ բաղաքականութեան մէջ այնպիսի կէտեր կան, զոր դործին մէջ ուղղակի չափ ունեցողները միայն կը տեսնեն. և եթէ Բ. Դուռն իրեն և դըրացի Տէրութեան մը մէջ կտակածի և դժկամակութեան որ և իցէ պատճառէ յառաջ եկող անպատեհութիւնները կը պարտի նկատելու գոն չուկել ։ Օսմանեան Կայսրութեան ամբողջութեան ու անկախութեան հաւաքաբաղէ՛ս երաշխաւորող Տէրութեանց որ և իցէ խորութիւն կը փակաքի դաշնադրոյն ընտրուէն ի բաց բառնալ ։ Յիրաւի փարդիլ Դաշնադիրը մէկ քանի արդեւի՛չ պոյսմաններ կը պա-

որոշակէն բայց այդ արդեւորմաներն երկու եղբարքնակ Տէրութեանց համար ալ ըլլալով պէտք չէին ոչ ալ կրնային դիտարկալ վերաւորել : Բ. յօդուածին շարագրութիւնն վեհափառ Սուլթանին իրաւունքը կարճող պայման մը պարունակելուն վաստից վրայ կրանկէլ կոմսին ըրած դիտողութեան գալով, Տաճկաստանի լիազօր Դեսպանն այս խտրութիւնը կը բնէ, որ 1836ի Ղաշնագրելը կնքուելէն ստեղծ Սէ ծովը չէզոքացեալ չըլլալով, Սուլթանին վեհապետական իրաւունքն յիշաւի կարճեալ էին խաղաղութեան ժամանակ նոյն նշեղոյններն օտարազգի պատերազմական նաւերուն ստնալու մասին . բայց այնուհետեւ նոյն ծովը բոլոր տէրութեանց պատերազմական գործակցին համար դոյր ըլլալով, նշեղոյններուն գոյց մնալն ալ Բ. Դրան վեհապետական իրաւանց չէր հարկաւորուէր, այլ Սէ ծովու չէզոքացումը, ամենուն համար ալ հաւասար արգելաւան կը ըլլայ . և այս չէզոքացումէն Տաճկաստանի ունեցած մեծ օգուտները կորսնցնելուն փոխարէն, Բ. Դրան կը պահանջէ խաղաղութեան ժամանակ նոյն նշեղոյններն բարեկամ տէրութեանց պատերազմական նաւերուն բանալու իրաւունքն վերստին ստանալ այն նշեղոյններուն վրայ ունեցած կարճածական վեհապետութեան իրաւունքն դօրութեամբ 1841ի պայմանագրութեանն առաւ այն իրաւունքն ունեցած էր և ինքն զայն մեծ զգուշութեամբ և իրքեւ առժամանակեայ լայնորոշութիւն գործադրած էր, Պետութեան մտաքաղաքքն առջև օտար պատերազմական նաւերու ներկայութիւնն իւր շահոց հակառակ ըլլալով : Բ. յօդուածին նախինչ շարագրութեան Ռուսիոյ Դեսպանն հաւանութիւն տալուն վրայ Սէ ծին-Քըրիստինիոյ լիազօր Դեսպանին ըրած դիտողութեան գալով, Միւսուրիւս փաշա կըսէ թէ Ռուսիոյ լիազօր Դեսպանին ըրած խօսքերէն չենք իր որ բացէ 'ի բաց այդ շարագրութեան կը հաւանի, թէ նաև ինք չուզէր քննել Ռուսիոյ հաւանութեան շարժառիթներն, և թէ այլ և այլ երկիրներու մէջ հասարակաց կարծեաց վրայ այդ շարագրութեան բնութիւն ազդեցութիւնը միայն կը նկատէ : Դերմանիոյ լիազօր Դեսպանին կ'աղաչէ այս լիազօրոյն վրայ իւր կարծիքն յայտնաւ և կը յիշէ այն խօսքերն որոցմով առաջին նախին մէջ նոյն լիազօր Դեսպանն Դեսպանատնոցոյն հրաւէր կարդացել էր վերաքննել փարիզի Ղաշնագրոյն Սէ ծովու վերաբերեալ պայմանները, այս բանին համար պատ-

ճառ տալով այդ պայմաններուն արդեւական յատկութիւնն և Ռուսիոյ և Տաճկաստանի մէջ դժկամակութիւն առթելու յարմար ըլլան :

Յոն Պէռնշիօրֆի կոմսը կը բէ թէ
այդ մասին իւր կարծիքը փոխած է:
Բայց իւր կառավարութեան գլխաւոր
նպատակն է 1836-ի փարիզի Գաշնա-
գլին ստորագրող Տէրութիւններն իւ-
րարու հետ համաձայնելու նպատ-
ակել, և իւր հրահանգներն իրեն կը
պատուիրեն ամեն ջանք ընել այդ-
նպատակին հասնելու համար:

Տաճկատառնի Դեսպանն այն ժողովուրթիւնը մոյցնելու համար իւր առաջ հրահանգներն ստիպողական ըլլալն յայտնելէ յետոյ լրտէ թէ միւս կողմըր ղէսպանացի փափաքանոց համմանա՝ այս ըանիս վրայ իւր կառուարութեան պէտք չէրաճ տեղեկութիւնները պիտի տայ :

Գաշնու լիարատութեան և նստաբերոյ-Հոռոգարոյ լիարատութեան յիշէ թէ Սև ծովու չէրքայան խնդրոյն հետ այս խնդիրն ալ կարգադրուած է ֆարիքի Գաշնացրով: Կրսէ թէ այս պարագայն կը հաստատէ երկու խնդրոց իրարու հետ ունեցած անբաժանելիութիւնները. և ասոր համար է որ Աւստրիական-Հունգարական կառավարութիւնը Կեպատանածողովոյն այն երկու առաջարկութիւններն ըրած է, որոց վրայ անոր ուշադրութիւնը չէր հրաւիրէ վտ. թով, որովհետև սահմանաւ ալ են երկու կարևոր խնդրոց կարգադրութիւնը դիւրացնելու. ասոնցմէ մէկն է բաւական տարիներէ ի վեր նիստ չընող Եղեբեայ Յանճնածողովոյն խնդրն, միւսն է Երկաթի Դրանց և Ջրվէմներուն անցքին մօտ ընելիք և վաճառականութեան նստարկութեան օգուտներուն համար խիստ կարևոր եղող աշխատութեանց խնդիրը:

Ափսոսելի կոմսը լաւ բան մ'ընել
կը կարծէ փարիզի Դաշնագրոյն մէջը
Դանուբի խնդրոյն վերաբերեալ Յօ-
դուածները փոխել ու երկու ուրիշ Յօ-
դուածներ անոնց տեղ դնել առա-
ջարկելով:

Այդ Բողոսածններն հետևեալ կերպով ըլլալու են , և այժմայն Ծերացոյն Դ . Բողոսածն առաջ 'ի հարկէ գրուելու են , որ կը պայմանէ թէ 1836 մարտ 30 ի Դաշնագոյն չը ջնջուած կամ չը վերստան թողը տըրամագորտութիւններն իրենց կատարեալ արժէքը պիտի պահեն :

ՅՈՂ. (Խ.) — 1856 մարտ 30 ի Դաշ-
նադրոյն Ժէ. Յողուած ին Համեմատ Հա-
տահաւել Եղերեայ Յանձնատողովոյն նոր
դումորման պայմանները Եղերարեակ Տէ-
րութեանց մէջ նախընթաց Համաձայնու-
թեամբ պիտի որոշուին, ի թէ ինչերն ըլ-

որուն ուղղակի պատասխանատու է Տեղաւորութիւնը: Երկրորդ՝ կը խնդրեմ նոյնպէս որ Մեծ. խնամակալութիւնդ հաճի քանի մը Հայ և օտարազգի ուսումնական անձինք հրաւիրել, որ գան ամեն կերպով վարժարանիս վիճակը քննեն և իրենց քննութեան արդիւնքը հրատարակելով՝ ճշմարտութիւնը երևան հանեն ի խրատ և ի զգաստութիւն չարախօսաց:

Սիմօն աղան իրավասեւ զարմացմամբ մը կը հարցնէ թէ «ի՞նչու ըզմեզ այդպէս կ'հալածեն Սամաթիայէն, Եփեսոսէն և Պէշիկմաշէնէն: Կըսուի թէ թուարանութիւնը մարդուս միտքը կը քանայ. բայց այս ալ յայտնի է թէ ամէն բանին ալ «չատոր» փոխակարգ է. արդեօք Սիմօն աղան ալ թուարանութիւնը «չատոր» գիտնալուն (թուարանութիւն չատ գիտնալուն է, որ «գրան երկու պաշտօն կը վարէ» կըսէ) փոխանակ զարդանալու աւելի բխմամբ կ'է թէ ստախօտութիւնը ու խմտապաշտութիւնը իր հոգեկան բարեմասնութիւնքն են: Կարծեմ էրիւնքն ալ այնպէս չէ՞, Սիմօն աղա: Եթէ այդ թաղերը իրօք զմեզ հալածած ալ բլլային, կընամր ատիկա մեր «բարդախնդրութեան» և այլընէն պատգոյցը բլլալ: «Ի խաչ հան ըզդա» պօռագոյնները «միշտ» իրաւունք չեն ունենար, և շատ անգամ «ի խաչ հան զդա» պօռագոյնները ամբողջ ժողովուրդը չեն բլլար, այլ ժողովուրդի սիրտն ու միտքը կը ծող և ապականող փարիսեցիներն ու մաքսաւորները, որոց համար ամեն ճշմարտութիւն և արդարութիւն փնտրող և քարոզող բախտախնդիր է, խաչուելու արժանի: Բայց երբ և ի՞նչու համար հալածել են զմեզ այդ թաղերը: Դուք լաւ գիտէք, Մեծ. խնամադիր, որ Սամաթիան իս բնաւ չէ հալածել և գէթ Ձեր թաղեցիներուն վրայ եղած զրպարտութիւնը ջրելու համար պէտք էր, որ ծանօթութեամբ մը պարզէիք նամակին այդ կէտը որ նամակագրին զրպարտութիւնը, պատասխանատուութիւնը Ձեր վրայ ալ չիցար: Եփեսոսի գաղութէն հալածուած ըլլալին չէիք գիտեր. երևի թէ քրուէից բացարձակ առաւելութեամբ երեւոյթանալու ընտրելը հալածել է: Ասիկա ալ մեր անձը դովաբանելու համար հնարած ստուրթն է, թէ դուք իս հարուածելու նպատակաւ թաղեցիները կը քանդէիք անամթաբար: Պէշիկմաշէն հալածուած ըլլալին նոյնպէս չէինք գիտեր: Այդ տեղեկութիւնները արդեօք Սիմօն աղան մեր տեղեկագիրը հրատարակելէն առաջ չէիք հաւաքել: Երբ և որ բոլոր հայհոյութիւնները կը մոռնայինք թէ որ վերջիվերջալ թաղերուն մէջ զմեզ հալածողներէն ստորագրութիւն ժողովրդ, որպէս զի տեսնէինք թէ ոչ ոմանք են այդ զմեզ հալածող ազգայնիկները: Կը յիշենք թէ փոփոխ և ձեր թերթի միջոցաւ մէկ երկու յարձակում եղաւ մեր վրայ, որոց պատասխանները Ձեր 196, 199, և 202 թիւերուն մէջ հրատարակեցինք: Արդեօք այդ յարձակումները անխաղաղ կուզէ, Սիմօն պատուելին լաւ ուրեմն. տեսնանք:

Մենց պատասխաններէն մէկուն մէջ ըսած եմ թէ «խանգարելը մեր բնաւորութեան յատկութիւնն է, ուր ալ երթանք տեսնել մը մտքոյց հանգիստութիւնը կը խանգարենք... բայց ի՞նչ բնեք, վարժարանները դատարարութեան տեղի կը նկատենք, և ոչ թէ անկեղծաց կամ առնչաւորութեանց և խարդախութեանց

որջ»: Եւ ի՞նչ ալ Տեղեկագիրս մէջ կըսեմ թէ «Ազգ. դրօշները՝ ըստ մեծի մասին՝ նեխեալ աւազաններու կը նշմանին, զորս եթէ մարքելու եղնես, ստատիկ դարձանաւթիւնք կ'արձակեն, — դարձանաւթիւնք, որ իսկ և իսկ անոնց նեխման պատճառ եղողներուն կատարութիւնը կը դրդունքը դէմ և կեանքը կը թունաւորեն խալաւ»: Այս կերպով և այսպիսի (այսինքն ձեզգլխի) մարդոց կատարութեանը ենթադրելը երբեք թաղէ հալածուի է: Ենթադրէ՞, Սիմօն աղա: Սիմօն աղան զմեզ անձանօթ և լատիւրախնդիր կը կոչէ: Օր մը ատեն նարանի մը դէմ անարգական խօսք մը կընէ իր հակառակորդներէն մէկը, «ո՛վ էր ան» կը հարցնէ տտենաբանը. «ե՛ս» կը պատասխանէ հակառակորդը. «հոգ չէ ուրեմն» կըսէ ատենաբանը: Հոգ չէ, կըսենք և մենք և կ'յուսանք որ ասիէ ետքը Սիմօն աղային ալ «ծանօթ» կըլլանք. իսկ բողոքախնդրութեան դաւով՝ կը խոստովանենք թէ յիշուի բարդախնդիր ենք. ինչպէս որ Ռուսիոյ փիլոսոֆ հազած կատուները, անոնց ազուէսները, ոչխարի մօրթով ծածկուած դայլերը, ուսումնականի փետուրներով և ազգաօրէնութեամբ ծաղկաւորեցաները ու շահախնդիրները խաղաղանքու մէջ կ'իյնանէինք մեր բաղդը, նոյնք կընենք և հոս, և միշտ ալ պիտի ընենք, հասկըցած պատուելի:

Վերջապէս, Սիմօն աղա, կըսէք թէ մեր անցեալի վրայ մարդ ծանօթութիւն չունի և թէ Ռուսիոյ դեռ պահապանը մեզ համար աղէկ չլիւսիւր եղեր: Այո՛, ճիշդ. ատանկ ըլլալու է, որ վարժարանիս խնամակալութիւնը ձեր պաշտօնը ձեռն առաւ մեզ յանձնեց, հաշուեկալութիւնն ու անտեսական մասն ալ, որուն շատ կը փախաբէիք և զոր ձեռք ձգելու համար ինձ շատ մը աղուէտութիւնք ըրէք (երեկոյ մը յատկապէս ատոր համար խորհրդարան գալընիդ կ'յիշէք, — գուցէ ա՛դ ալ մոռցած ըլլաք) չուզեց ձեզ յանձնել, հարկաւ ձեր անցեալին վրայ աղէկ ծանօթութիւն ունենալուն համար: Տեղեկագրին մէջ ըսեր էինք, հոս ալ կը կըրկենք թէ «չարախօսութեան էն մեծ պատիժը իր յիշողութեան տկարութիւնն է: Եթէ դիմապիւնք, որ Տեղութիւնդ Ռուսիոյ դեռ պահապանն հետ ալ յարաբերութիւն ունի — ձեր զայլընթաց գրգռած չէինք ըլլաք, դուք ալ ատանկ եղիպատական պատուհասներ չէիք տեսնաք գլխաւորապէս Ռուսիոյ դեռ պահապանն, բայց ինչ ընենք, եղածը եղած է, Աստուած վերջերին բարին ընէ, ձեր սրտին ալ դարձ տայ, ուստի տակիւս առ այժմ թերհաշիւ ընդունեցէք, հաշիւնիս ետքը կը գոյնենք, և թերեւս բոլորովին տարբեր կերպով...»

Կը յուսամ, Մեծ. խնամադիր, որ դուք ալ այս նամակս Ձեր թերթին մէջ ընդունել չէք զլանար:

1871 մարտ 31 Հ. Իբէքեան.

ԻԼԱՆԱԹ

Պրանձկանք Լիւթրուս Գալաթիա Պոստի խնամախնամալ պիւր գրեթէ իրաւել չէր ի մեծալիւն, մարդկայի օրան մէկը զմեզ թէպէտ ինչ, էստաֆը մարդուէն ինչ Գալաթիա Մահմուտէն ճատտէսին թէ 83 նիւմբրտի քանիս պիւր պատմագրաւ միւղախնդի չըզարբընը վէ ստիւրըրըրադատ պուլունմուշ օրմալը, լիմալը տէկին Էրիզ օն պէշ պին պէշ Էրիզ դուրուշ վէրիմիքտի օրմալը, վէ

դիւտաւ մայիւմաթ արմազ օրմալը իր թաւալ օրմալը Գալաթիա Մահմուտէն խնամալ Միւնաթի Երմալը պէ Էրեթ խարիճիյէ Գիթալէթիյէ միւրաճաւթ իյէմէլէրի իլան օրմալը:

288 մուհարրէմ 16
287 մարտ 23

Ե Ա Ն Կ Ը Ի Զ Ի Ն

ՆՕՐԹՅ ՊՐԻԹԻՆ ԷՆՏ ՄԵՐԻՐԵԹԱՅԻ
ՄԻԿՈՒՐԹԱ ՊՈՒՄԲԱՆԵՍՏԵ
Պու կիւնտէն պէտ իլէ, Գալաթիա, Պէշիկմաշ, Խաթապօրտա վէ պիւթիւն մէմալըրտէ Էրպու դուրմանեանն սիւլալթա ֆիլեթալըրտա պիւր թէնդիլթա վու դու պուրաճադ տըր: Ձիւտի մայիւմաթ ալմադ խիթէյէլէրին, Գալաթիա Գիւրդ-պէշ խաթապօրտա դուրմանեան մէջ գիւրդն աճէնթի պուլունմա Մ. Վ. Ր. Սուլաւա միւրաճաւթ իյէմէլէրի:

Գալաթիա 3 ապրիլ 1871

ՔԵՐԱԿԱՆ

ՀԱՅԵԹԻ ԳՐԱՎ ԵՒ ՀԻՆ ՈՃՈՎ

ՆՕՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵՆ

Պատկերադար, գեղարտիւ, ընտիր թղթոյ վրայ, որ կը պարտենալի 36 երես:

Գին 100 հատի 30 դշ.

Կը ծախուի ի Գրատան Փարիզու, Ձաղմադըրար Էօգուշու, Թիւ 6, Ակոբեան Խան, Վերնայարի, Թիւ 13.

Շատ գնողներու համար բուն գնոյն վրայ գեղէ կըլլայ ըստ քանակութեան:

ՀԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Ի ՄԱՅՐ ԱՐՈՒՆ ԱՐԱՄԵՆ

ԵՒ

ԱՆՏԻ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

181 երեսէ բաղկացեալ տասն և մէկ տոնայ իտանաւոր աշխատարկութիւն մի է. այն գիրք ով որ ձեռքն ունենայ Հայաստանի մէկ մէկ մասին մէջ դուարձալի կերպիւ ճանապարհորդութիւն կընէ, և հայրենաօրաց զրացմանը կը բերի:

Ի և դուարձանայ: Վասն զի պիտի տեսնայ նորա մէջ Պատմաւ, Փօթալ, Մարտալ: Քիւթալիս, Գորիս, Տփիլիս, Երեւան, Բաղաթաղ, Գրեթ և Կաթուիլէր, և մերազնեայ բնակեայ բարք և սովորութիւնք: Ինչպէս նաև Մայր աթոռոյ ընդարձակ տեղադրութիւն, և նոյն կողմի լեռնայ, գետոյ և գիւղորէից ստորադրութիւնք և ինչ:

Կը ծախուի Պոլիս ամեն Հայ գրաւաճառաց քով գին 6 դշ:

SUN FIRE OFFICE
LONDON

ՍԱՆԿԱՆ ԻԶԻՆ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՊՈՒՄԲԱՆԵՍՏԵ

Իշպու դուրմանեան, Լոնտրոտա 1710 տա թէնթիլ օրմալուշ օրմալ, Էրեթ, վէ Էրեթիյէ սայլթէ, հէր ճիւն Էրեթտա, Գալաթիա Էրապօրտ դրաթալ տայլթալթալ, խաթապօրտա պուլունմալ կէմիլթ, վէ տըրմէնթիլ մայլթ, Էրաթըրմալ վէ Էրապօրտ թալթիլ օրմալմալ տա պուլունմալ կէմիլթ վէ զայրիլթ վէ զայրիլթ, Էրեթիյէ դարձ սիւլալթա թալթիլ, քէզա դարձ վէ գիւտաւթալթալ Էրեթիյէ ինչ իլան խաթի:

Սիւլալթալ դուրմալ խաթիլթիլ Գ. Օ. լայլթ օրմալ ինչ, Էրաթըր զայլթ Էրեթիյէ ֆիլեթալ իլէ պընմալտա տըր:

Ձարաթիլթ օրմալըր դուրմանեան մէջ գիւրդն Գալաթիա Բէրլէ մալ Էրաթըրմալ Ե. 24 Մ. Հանսոն Պանդիլթ վէ գուրմանեանն Աճէնթիլ միւրաճաւթ իյէմէլէրի:

ԻԼԱՆ

Իշպու նիսան 3 ճիւն իրթէսի կիւնտէն իթիլարէն խաթապօրտ վէ Գալաթիա արապալ վէ հայմաթիլ նալլին միւրաճալ օրմալ Սուհուլթիլ նամ վարօրուն, մէջըր խիթէյէրտէն Էրեթիլ վէ զայրիլթ վէ հարեթիլ միւրաճալ ճիւն իլէ, արապալ վէ հայմաթիլ թարիլթիլ Նիլթիլ խաթիլթիլ թարաֆըրտալ պիւր վէ ճիւն օրմալ:

Սալթ Տագիլթ	
3	50
4	45
6	00
11	00
11	45

ԹԱՐԻՑԻՑԻ ԻԻՃՐԻԹ

Չայրէք Մէշէրիք	
0	
5	
2	
2	
5	
1	
2	
1	
0	4 Ղարապետ
0	3
1	
2	
0	
0	
0	20 փորայ